

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Broj:

Podgorica, 30. april 2013. godine

Informacija
o aktuelnim problemima u vezi sa realizacijom projekta UN Eko zgrade u Podgorici

Opšte informacije

Projektom UN Eko zgrade predviđena je izgradnja ekološke i energetske samostalne zgrade Ujedinjenih nacija u Podgorici, prve u svijetu tog tipa. Izgradnja ovog objekta podrazumijeva primjenu ekološke i održive gradnje - upotrebu specijalne opreme, posebnih solarnih foto panela i pumpi za razmjenu vode koji će ovaj objekat činiti "samoodrživim"¹.

Planirano je da u UN Eko zgradi budu smještene sve agencije sistema UN u Crnoj Gori, pod jednim krovom, što direktno doprinosi reformskom programom UN "Djelujući kao jedan", koji se u Crnoj Gori primjenjuje od 2010. godine. Time će se i obezbijediti veća podrška Vladi Crne Gore kroz planiranje i implementaciju programa shodno njenim nacionalnim prioritetima.

Hronologija aktivnosti

Ideja o izgradnji UN Eko zgrade je inicirana 2002. godine. Međunarodni partneri u realizaciji projekta su UN sistem i Austrijska razvojna agencija (ADA).

Ugovor o donaciji Austrije za projekat "Ekološki efikasna gradnja u Crnoj Gori" u iznosu od 86.710,38 eura, potpisan je u Podgorici 13. aprila 2005. godine između Vlade Austrije, MIP RCG, Opštine Podgorica i Univerziteta Crne Gore.

Pobjednički projekat arhitekta Danijela Fugenšusa za UN Eko zgradu izabran je u Insbrucku 25. januara 2006. godine. U okviru prezentacije pobjedničkog projekta, 11. aprila 2006. godine, potpisan je Memorandum o razumijevanju između MIP Crne Gore i Austrijske agencije za razvoj (ADA) u cilju dalje podrške realizaciji potpisanog ugovora "Ekološki efikasna gradnja u Crnoj Gori" iz 2005. godine.

¹ Objekat Eko zgrade nalaziće se u užem centru Podgorice, na lijevoj obali Morače, između mosta Milenijum i Ruskog mosta. Korisna površina objekta iznosi 1.556 m², dok je bruto površina cca 1.700 m². Projektovan je kao administrativni objekat i procjenjuje se da mu je "životni vijek" 100 godina.

Poseban Ugovor o donaciji ADA za nabavku specijalne opreme, solarnih fotonaponskih panela i vodenih pumpi u iznosu od 924.000,00 eura, potpisan je, 12. oktobra 2006. godine, sa MIP CG, u Podgorici. Problemi različitog tipa² uzrokovali su kašnjenje u realizaciji projekta, zbog čega je austrijski partner bio prinuđen da neiskorištena sredstva opredijeljena za ovu namjenu prebacuju za narednu godinu. Ugovor je istekao 31. oktobra 2010. godine.

Kamen temeljac za izgradnju UN Eko zgrade je položen 8. septembra 2010. godine.

Realizacija projekta

Direkcija javnih radova je u januaru 2009. godine³, u saradnji sa Ministarstvom inostranih poslova, pokrenula tendersku proceduru na osnovu finalnog projekta UN Eko zgrade, koji je izradio projektantski tim formiran od strane Kancelarije UN Programa za razvoj (UNDP).

Jedan primjerak Glavnog projekta UN Eko zgrade dostavljen je Direkciji javnih radova u februaru 2009. godine. Direkcija je, nakon završetka procedure javnog nadmetanja angažovala Republički zavod za urbanizam i projektovanje iz Podgorice da izvrši reviziju projektne dokumentacije. Pregledom dokumentacije utvrđeno je da nije izrađena na nivou potrebnom za dobijanje građevinske dozvole, odnosno u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG", br. 51/08 od 22.08.2008), te je projektna dokumentacija u više navrata vraćana na doradu.

Revizija Glavnog projekta i procedura pribavljanja građevinske dozvole trajala je do maja 2010. godine.

Istovremeno, Direkcija javnih radova je, u februaru 2010. godine, raspisala javno nadmetanje za izbor Izvođača radova, za šta je Kapitalnim budžetom bilo obezbjeđeno 400.000 € za početak radova, bez obzira što projektna dokumentacija još uvijek nije bila kompletirana i nijesu se još stvorili uslovi za izdavanje građevinske dozvole, a sve u cilju ubrzavanja dinamike realizacije projekta.

Nakon završetka tenderske procedure, sa izgradnjom objekta UN Eko zgrade Ujedinjenih nacija u Podgorici, započelo se u septembru 2010. godine, nakon potpisivanja Ugovora o izvođenju radova sa preduzećem "Gradnja promet" d.o.o. Danilovgrad.

² Opština Podgorica i problemi tokom izgradnje moskovskog mosta čija je planirana dekorativna ograda narušavala bezbjednosne standarde UN-a. 2. Nedostaci projektno-tehničke dokumentacije i njeno neslaganje sa prvobitnim idejnim rješenjem projekta.

³Na osnovu Zaključka Vlade CG br. 03-13065 od 22. januara 2009. godine

Nakon otpočinjanja radova na izgradnji objekta uočeni su nedostaci u projektnoj dokumentaciji, koji su se prije svega ogledali u neusklađenosti arhitektonsko-građevinskog dijela projekta i djelova projekta koji se odnose na pojedine vrste instalacija. Do neusklađenosti projektnih rješenja došlo je prvenstveno iz razloga što je Kancelarija Agencija Ujedinjenih Nacija u Podgorici potpisala pojedinačne ugovore sa obrađivačima pojedinih faza, bez imenovanja vodećeg projektanta, te je u jednom trenutku na projektu radilo trinaest projektantskih biroa bez adekvatne koordinacije.

Tokom 2011. godine Direkcija javnih radova je pristupila doradi i dopuni projektne dokumentacije i usklađivanju pojedinih detalja sa Autorom Idejnog rješenja, u skladu sa mogućnošću i dostupnošću materijala i opreme na tržištu kao i mogućnostima primjene određenih tehnoloških rješenja. Takođe, u 2011. godini, na objektu su izvođene nesporne pozicije radova, odnosno radovi na izradi armirano betonske konstrukcije i grubom razvodu instalacija jake stuje i vodovoda i kanalizacije, a radovi su u jednom periodu bili i obustavljeni zbog naprijed navedenih neusklađenosti u projektnoj dokumentaciji. Projektna dokumentacija je komplementirana početkom 2012. godine i radovi su nastavljeni.

Dopuna projektne dokumentacije prouzrokovala je i dopunu predmjera i predračuna radova na osnovu kojeg je bilo raspisano prvobitno javno nadmetanje, odnosno potrebu objezbjedenja dodatnih finansiskih sredstava i raspisivanje novog javnog nadmetanja za nedostajuće pozicije radova.

Direkcija javnih radova je tokom 2012. godine raspisala dva javna nadmetanja za izbor izvođača radova, obzirom da po prvom pozivu nije bilo zainteresovanih ponuđača. Ugovor o izvođenju završnih radova, je nakon drugog javnog nadmetanja, potpisan sa odabranim ponuđačem "Novi Volvox", 15.02.2013. godine.

Izvođenje radova je u toku i obzirom da su stvorene sve pretpostavke planirano je da se objekat u potpunosti završi do 20.05.2013. godine, osim nabavke i ugradnje fotonaponskih panela koji su predmet donacije.

Tokom cijelog ovog procesa, MVPEI je u kapacitetu medijatora, organizovao brojne razgovore i konsultacije, na razlicitim nivoima, sa glavnim nosiocima projekta (Direkcijom za javne radove i UNDP) i donatorom u cilju rjesavanja nastalih problema. MVPEI je obezbijedio saglasnost austrijske strane da se donacija za izgradnju UN Eko zgrade u Podgorici „prenese“ iz godine u godinu, iako to nije bilo u skladu sa njihovim internim procedurama.

MVPEI je, maja mjeseca 2011. godine tražilo od austrijske strane produženje Ugovora o donaciji (koji je zbog kašnjenja u realizaciji istekao u oktobru 2010), ali je sa njihove strane insistirano da će Ugovor biti produžen pod određenim uslovima, od kojih je najvažniji bio završetak svih radova na samom objektu.

Takodje, zbog nedostatka finansijskih sredstava, na zahtjev MVPEI, Kancelarija UN Programa za razvoj (UNDP) je izdala privremeni Ugovor o sprovođenju projektantskog nadzora na izgradnji objekta arhitekti Fugenšusu, u ukupnom iznosu od 50, 369.77 €. MVPEI je planiralo da ta sredstva nadoknadi UNDP iz donacije Austrijske agencije za razvoj.

Ukupna vrijednost ugovorenih radova na izgradnji Eko zgrade UN u Podgorici iznosi 3.970.000 €. Za kapitalne izdatke do sada je utrošeno 2.736.104,79 €, dok je za tekuće izdatke odnosno izradu i reviziju potrebne projektne dokumentaciju i stručni nadzor ukupno utrošeno 60.652,00 €, tako da je ukupna vrijednost utrošenih sredstava 2.796.730,47 €.

Preostala sredstva, potrebna za završetak ugovorenih radova, obezbijeđena su Kapitalanim budžetom za 2013. godinu.

Aktuelni problemi u realizaciji projekta

Direkcija javnih radova je u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija i UNDP-om izradila i revidirala Glavni projekat ugradnje fotonaponskih panela, koji su trebalo da budu predmet donacije Austrijske agencije za razvoj. Procijenjena vrijednost radova nabavke i ugradnje fotonaponskih panela iznosi cca 820.000,00 €.

Austrijska agencija za razvoj (ADA) je, u decembru 2012. godine, obavijestila da ne može obnoviti Ugovor sa Crnom Gorom, jer je Crna Gora u međuvremenu stekla status kandidata za članstvo u Evropskoj uniji, usljed čega ne može više biti u razvojnom programu ADA.

Kašnjenje u realizaciji projekta iz gore nadevenih razloga uzrokovalo je gubitak donacije, što u ovim uslovima ozbiljno ugrožava završetak projekta i opterećuje odnose sa sistemom UN u zemlji. Svako dalje kašnjenje ili odlaganje realizacije bilo bi kompromitujuće po ugled i reputaciju Crne Gore u Ujedinjenim nacijama, posebno s aspekta potvrde i obećanja datih prvobitno prilikom posjete Glavnog administratora UNDP-a u septembru 2010, a zatim i Generalnog sekretara UN-a u julu 2012. godine.